

Na de bomen van de bomenroute door het park en in de wijk, is het beslist de moeite waard ook wat speciale en vaak monumentale bomen onder de loep te nemen. En op het kleine veldje bij de Roos van Deke-mastraat staat zo'n reus, een heuse Italiaanse populier. En hij is de enige niet in onze wijk. Fietsend over de Winterdijk naar Hoogvliet kom je langs een groepje van drie van deze statige bomen, links, net voordat je het fietspad langs de woonwagens indraait. Er staat zelfs een bordje bij. Maar dat betreft niet de boom, maar een (vroegere?) bewoner van deze populieren: de torenvalk.

Uiterlijk

De Italiaanse populier (*Populus nigra Italica*) is een cultivar uit de familie der wilgen (*Salicaceae*). Hij vormt een smalle zuil, die wel tot 30 m hoog kan worden en later groeit hij aan de onderkant wat breder uit. De boom heeft een rechte stam met veel knobbels en vergroeiingen en steil opgaande takken, waaraan een beetje driehoekige bladeren zitten. Als het blad aan de boom komt, is het bruingroen, later in de zomer worden de bladeren heldergroen om in de herfst goudgeel te verkleuren. De schors is meestal vrij donker van kleur en sterk gegroefd. Een beetje oude boom, maakt de indruk van een doorleefde oude reus, ook al omdat er knobbels en bobbels gevormd worden. Wat verder best bijzonder is: het zijn altijd mannelijke bomen, die gekweekt zijn.

Herkomst

De Italiaanse populier is niet een heel erg oude soort. Hij werd aan het begin van de 18de eeuw door reizigers voor het eerst gezien in Lombardije aan de oever van de Po. De boom is een mutant van *Populus nigra*, de Zwarte populier en hij ontstond rond 1700. Maar in de tweede helft van de 18de eeuw werd hij populair. Hij werd ingevoerd in Frankrijk, Engeland en van daaruit veroverde hij heel Europa. In Noord-Amerika werd hij zelfs een rage.

Eigenschappen

Zoals hierboven vermeld: de soort is strikt tweehuizig en alleen mannelijke bomen worden als cultuurvariant *Italica* gekweekt. De bloeiwijze bestaat uit katjes en ze zijn altijd mannelijk. Deze hangende katjes zijn een centimeter of 5 lang. De bloemen hebben ongeveer 10 meeldraden. De bloemen worden naar buiten toe afgesloten door handvormige schubblaadjes. De knoppen zijn kleiner en ruiken best lekker.

Erg speciaal in zijn eisenpakket is de Italiaanse populier niet. Hij houdt van een beetje vochtige

grond. Er moet wat ruimte ondergronds zijn en hij een ruime standplaats wordt gewaardeerd (dus bij de aanplant van rijen, houd afstand). Maar geen natte voeten en wel een beetje zon graag. Zo'n makkelijke boom, daar staan er dus veel van. En dat is ook zo. Het meest bekend is "De groene kathedraal" bij Almere. Dat is een groep van 178 populieren in de vorm van de kathedraal van Reims, heel bijzonder.

Bijzonderheden

Een Italiaanse populier kan ook best oud worden. En ook heel groot. De Bomenstichting vermeldt in haar lijst "monumental trees" maar liefst 63 *Populus nigra italica* in 11 verschillende landen. Zie: http://www.monumentaltrees.com/nl/bomen/populusnigra/1_italica/) Bij ons zie je ze vaak in parken en minder vaak langs wegen en lanen, omdat hij last kan hebben van takbreuk. Het is zelfs zo,

dat deze boom soms een wat negatieve reputatie heeft onder groenbeheerders. Er wordt wat gemopperd over de beperkte levensduur (meestal een jaar of 40), takuitval, houtrot en vooral een verminderde windbestendigheid. Dat laatste is in ieder geval een onterechte beschuldiging. De Australische wetenschapper Dr. Ken James (2010) heeft veel onderzoek verricht naar de het gedrag van allerlei boomtypen, met o.a. proefnemingen in windtunnels en daaruit bleek dat de Italiaanse populier juist heel stabiel is bij windbelasting. Ook bleek dat het niet goed is om hem te snoeien of in te korten, omdat dergelijke acties houtrot veroorzaken. Laat ze dus maar zoveel mogelijk met rust.

Tot slot

De populier, ook wel peppel genoemd, komt een aantal malen voor in gedichten. Het meest bekende (en meest hartverscheurende) gedicht is van Jan Hendrik Leopold (1865-1925). Dat het nog steeds gewaardeerd wordt, blijkt wel uit het feit dat je het kunt beluisteren op Youtube. (https://www.youtube.com/watch?v=Lr_lhaiQXq4)

*Om mijn oud woonhuis peppels staan
"mijn lief, mijn lief, o waar gebleven"
een smalle laan
van natte blaren, het vallen komt.*

*Het regent, regent eender te hooren
"mijn lief, mijn lief, o waar gebleven"
en altijd door en
den treuren uit, de wind verstomt.*

*Het huis is hol en vol duisternis
"mijn lief, mijn lief, o waar gebleven"
gefluister is
boven op zolder, het dakgebint.*

*Er woont er een voorovergebogen
"mijn lief, mijn lief, o waar gebleven"
met leege oogen
en die zijn vrede en rust niet vindt.*